

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 627/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], za ktorú koná advokát [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015, ktorou žiada vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKČIA] [REDAKČIA] na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. marca 2015, č. k. 3 Co/86/2015-110 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. marca 2015, č. k. 3 Co/86/2015-110 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia na účet Advokátskej kancelári [REDAKČIA] do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ je ako žalovaný účastníkom konania vedeného Okresným súdom Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 227/2014, v ktorom sa obchodná spoločnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], ako žalobca (ďalej len „žalobca“) domáha nahradenia prejavu vôle na uzatvorenie kúpnej zmluvy v dôsledku porušenia predkupného práva žalobcu ako podielového spoluvlastníka k nehnuteľnosti.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 227/2014-78 z 9. januára 2015 zamietol návrh žalobcu na vydanie predbežného opatrenia, aby bolo zakázané sťažovateľovi až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na [REDAKČIA] k. ú. [REDAKČIA], a to parcelami registra [REDAKČIA]. Rozhodnutie odôvodnil tým, že neboli splnené predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia. Z kúpnej zmluvy uzavretej medzi [REDAKČIA] a sťažovateľom síce zistil,

že bola uzatvorená 12. októbra 2012 a bol povolený aj vklad vlastníckeho práva v prospech sťažovateľa, avšak za významné považoval to, že žalobca sa domáha nariadenia predbežného opatrenia viac ako dva roky po uskutočnení prevodu nehnuteľností a v návrhu žiadnym spôsobom nevysvetlil ani neosvedčil, čo ho viedlo k obave z bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v ďalšom prevode vlastníckeho práva. Uplynutie lehoty 10. decembra 2014, ktorú žalobca žalovanému určil na uzavretie kúpnej zmluvy na prevod podielu na [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ], za takúto bezprostrednú hrozbu okresný súd nepovažoval, tvrdenie žalobcu o strate nároku na platby zo strany Poľnohospodárskej platobnej agentúry považoval iba za teoretické, a nie praktické, pretože po prevode dotknutého podielu bol žalobca viac ako dva roky nečinný a svojho predkupného práva sa nedomáhal. Pretože nebolo zistené, že žalobcovi bezprostredne hrozí ujma, jeho návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Okresný súd poznamenal i to, že v prípade ďalšieho prevodu nehnuteľností zostávajú zachované práva žalobcu podľa § 140 a § 603 Občianskeho zákonníka.

V odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 C 227/2014-78 z 9. januára 2015 (a podaní z 10. marca 2015) žalobca uviedol, že podal na okresnom súde spolu dvadsaťdva obdobných žalôb o nahradenie prejavu vôle spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, v šiestich veciach okresný súd predbežné opatrenie nariadil a v šiestich prípadoch návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Poukázal na to, že účelom predbežného opatrenia nie je len úprava súčasných vzťahov, ale aj vzťahov do budúcnosti takou formou, aby legitímny cieľ nebol zmarený, sledujúc zásady hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania. Žalobca dal do pozornosti okresnému súde, že sťažovateľ a spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], sú personálne a majetkovo prepojené. Nie je pravdou, že by bol dva roky vo veci nečinný, naopak, aktívne sa snažil vzťahy so sťažovateľom usporiadať, upozornil ho na protizákonnosť jeho postupu a porušenie predkupného práva. Sťažovateľ však každý návrh riešenia žalobcu odmietol. Žalobca má obavu, že sťažovateľ bude mariť uplatnené právo žalobcu účelovými prevodmi podielov, vo vzťahu ku ktorým sa žalobca domáha nahradenia prejavu vôle. Tým, že sťažovateľ odmietal výzvy žalobcu, vznikajú na jeho strane reálne straty a škody, pretože pozemky nevie využívať z dôvodu protizákonného

užívania sťažovateľom. Existuje reálna hrozba, že sťažovateľ na účely čo najdlhšieho trvania súdneho sporu bude účelovo prevádzať alebo zafažovať nehnuteľnosti, len aby zmaril žalobcom sledovaný legitímny cieľ. Žalobca má obavu, že sťažovateľ prevedie spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam na niektorú z jemu blízkych spoločností za niekoľkonásobne vyššie kúpne ceny, než za ktoré ich sťažovateľ nadobudol. To by pre žalobcu znamenalo, že od nového vlastníka sa bude môcť domáhať nahradenia prejavu vôle za podmienok iných než tie, za ktorých podiel nadobudol sťažovateľ.

Krajský súd uznesením č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 zmenil uznesenie okresného súdu tak, že sťažovateľovi zakázal po dobu jedného roka od doručenia uznesenia nakladať so spoluvlastníckym podielom 240/9720 k nehnuteľnostiam, ktoré sú evidované Okresným úradom Michalovce, katastrálnym odborom, okres: [REDAKOVANÉ], obec: [REDAKOVANÉ], katastrálne územie: [REDAKOVANÉ], zapísaným na [REDAKOVANÉ] ako parcela [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o výmere 618 m², druh pozemku trvalé trávnaté porasty, parcela [REDAKOVANÉ] o výmere 147 m², druh pozemku trvalé trávnaté porasty, parcela [REDAKOVANÉ] o výmere 1644 m², druh pozemku trvalé trávnaté porasty, parcela [REDAKOVANÉ] o výmere 14108 m², druh pozemku trvalé trávnaté porasty, a to previesť vlastnícke právo k spoluvlastníckym podielom darom, ich scudzením tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou, alebo zafažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby, a v prevyšujúcej časti potvrdil uznesenie. Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil v podstate tým, že považoval za oprávnenú obavu žalobcu z možného ďalšieho prevodu spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach, čo by viedlo k značnému sťaženiu uplatňovania nárokov žalobcu z predkupného práva najmä v prípade, ak by sťažovateľ realizoval prevody za podmienok pre žalobcu nevýhodnejších. V záujme toho, aby nedošlo k neprimeranému zásahu do práv sťažovateľa, obmedzil trvanie predbežného opatrenia na dobu jedného roka.

Uznesenie krajského súdu č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 bolo sťažovateľovi doručené 26. marca 2015.

Sťažovateľ sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodnil tým, že podľa jeho názoru napriek tomu, že v konaní nebolo preukázané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy žalobcovi, krajský súd sa stotožnil s nepodloženou domnienkou žalobcu o hroziacich prevodoch spoluvlastníckych podielov sťažovateľom, hoci v skutočnosti žiadne nie sú pripravované. Pokiaľ v minulosti dochádzalo k prevodom na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], z ostatných spoločností, zodpovedalo to vnútornému usporiadaniu vymenovaných subjektov v rámci podnikateľskej skupiny, kde práve spoločnosť [REDAKOVANÉ], bola spoločnosťou investičnou. Krajský súd vydal predbežné opatrenie ďalej aj napriek tomu, že nebola splnená podmienka dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej, pretože žalobca sa domáhal svojho nároku vo väčšom rozsahu, ako zodpovedá veľkosti jeho spoluvlastníckeho podielu. Krajský súd predbežným opatrením zasiahol do vlastníckeho práva sťažovateľa. Navyše jeho rozhodnutie nie je ani dostatočne odôvodnené, sťažovateľ nemal žiadnu možnosť brániť sa proti vydaniu predbežného opatrenia, nemal možnosť žiadať jeho preskúmanie v opravnom konaní a nemal ani možnosť vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol pôvodne návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia týchto práv uznesením krajského súdu č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 jednak preto, že toto rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, a jednak preto, že podľa jeho presvedčenia neboli splnené zákonom ustanovené podmienky na vydanie predbežného opatrenia a toto bolo napriek tomu vydané.

Krajský súd uznesenie č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 v jeho zmeňujúcej časti odôvodnil takto:

«Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), podľa § 212 ods. 1, 3 O. s. p. preskúmal odvolanie žalobcu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia je čiastočne dôvodný.

Predmetom konania vo veci samej je návrh na nahradenie prejavu vôle, ktorým súd nahradí vyhlásenie vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. území [REDAKOVANÉ], ktoré sú zapísané na [REDAKOVANÉ] a to parcely [REDAKOVANÉ] - trvalý trávnatý porast o výmere 618 m², parc. [REDAKOVANÉ] - trvalé trávnaté porasty o výmere 147m², parc. [REDAKOVANÉ] - trvalý trávnatý porast o výmere 1.644 m² a parc. [REDAKOVANÉ] - trvalý trávnatý porast o výmere 14.108 m² v spoluvlastníckom podiele 240/9720. Žalobca sa týmto návrhom domáha zákonného predkupného práva, pretože mu ako spoluvlastníkovi nebol ponúknutý spoluvlastnícky podiel na odkúpenie od predávajúceho [REDAKOVANÉ].

Predbežným opatrením sa žalobca domáha uloženia zákazu žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na [REDAKOVANÉ] kat. územie [REDAKOVANÉ] a to previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam darom, scudzením tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zafažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby a tiež žiada, aby sa žalovanému zakázalo previesť užívacie právo odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k týmto nehnuteľnostiam, ktorých doba trvania presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo veci samej právoplatne skončí.

Predbežné opatrenie je procesným zabezpečovacím prostriedkom dočasného provizórneho charakteru, ktorého účelom je zaistiť v občianskom súdnom konaní okamžitú procesnú ochranu oprávnenému účastníkovi konania pred možnými nepriaznivými následkami

Predbežné opatrenie možno nariadiť a pred začatím konania (§ 74 O. s. p.) alebo po jeho začatí (§ 102 O. s. p.). Aj pre predbežné opatrenie nariaďované po začatí konania platí, že je možné ho nariadiť buď z dôvodu potreby dočasnej úpravy právnych pomerov

účastníkov konania alebo z dôvodu, ak je tu obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Materiálnymi predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75 ods. 2 O. s. p. sú osvedčenie ohrozeného nároku, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a preukázanie potreby nariadenia predbežného opatrenia.

Pred nariadením predbežného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie, ale vychádza iba z obsahu návrhu a príloh, pričom na základe ich spravdepodobnenia vyvodí záver o tom, či je osvedčená potreba dočasne upraviť pomery účastníkov, resp. či je osvedčená obava z ohrozenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia.

Navrhované predbežné opatrenie musí mať zároveň súvislosť s konaním vo veci samej, musí teda existovať vzťah medzi navrhovaným predbežným opatrením a právnymi vzťahmi, o ktorých ochranu sa žiada v konaní vo veci samej.

Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci je významná skutočnosť, že predmetom kúpnej zmluvy, pri ktorej žalobca namieta porušenie svojho predkupného práva, bol ich spoluvlastnícky podiel 240/9720 k nehnuteľnostiam zapísaným na [REDACTED] kat úz. [REDACTED].

Zo samotnej tejto skutočnosti je vylúčené, aby sa žalobca mohol úspešne domáhať predbežného opatrenia - uloženia zákazu previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k sporným nehnuteľnostiam (dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám). V prípade spoluvlastníckeho podielu podielový spoluvlastník sám nie je oprávnený rozhodovať o spôsobe užívania veci, možnosť jeho rozhodovania je limitovaná veľkosťou jeho spoluvlastníckeho podielu. Pri užívaní veci totiž ide o hospodárenie so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 2 Obč. zákonníka (OZ). O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov.

Preto odvolací súd potvrdil ako vecne správne rozhodnutie o zamietnutí návrhu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal uloženia zákazu previesť užívacie práva na tretie osoby.

Odvolací súd čiastočne vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, že žalovanému zakázal po dobu 1 roka od doručenia uznesenia nakladať so spoluvlastníckym podielom 240/9720 k nehnuteľnostiam vydávaným na [REDACTED] kat. územie

██████████ parcely ██████████ a to previesť vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu darom, scudzením, tretej osobe alebo zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby.

Odvolací súd je toho názoru, že je odôvodnená obava žalobcu z možného ďalšieho prevodu nehnuteľností inej právnickej osobe, predovšetkým právnickej osobe spriaznenej so žalovaným, v prípade takéhoto prevodu by uplatnenie nárokov z predkupného práva žalobcu bolo značne sťažené z dôvodu hrozby, že k ďalšiemu prevodu dôjde za iných, pre žalobcu nevýhodnejších podmienok, než tomu bolo pri prevode od pôvodného spoluvlastníka ██████████ na žalovaného. Rovnako je potrebné zabrániť tomu, aby sporný spoluvlastnícky podiel bol zaťažený.

Odvolací súd obmedzil trvanie nariadeného predbežného opatrenia na dobu 1 roka s prihliadnutím na to, aby sa nariadeným predbežným opatrením nezasiahlo v neprimeranom rozsahu do majetkovej sféry žalovaného. Odvolací súd tak dospel k záveru, že primeraným zásahom do práv žalovaného a na druhej strane ochrane práv žalobcu je vyhovujúce predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze nakladať so spoluvlastníckym podielom, ktorý je predmetom tohto konania na dobu 1 roka.»

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne. Dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré boli (dosiaľ) v konaní nastolené. Vysvetlil, z akého dôvodu dospel k záveru, že je dôvodné dočasne pomery účastníkov upraviť predbežným opatrením, a zaoberal sa zároveň otázkou primeranosti zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa nariadením predbežného opatrenia v stanovenom rozsahu.

Odôvodnenie uznesenia krajského súdu č. k. 3 Co 86/2015-110 z 13. marca 2015 spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu petitu, ktorým je v konaní o sťažnosti viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), preskúmal sťažnosť ďalej z hľadiska sťažovateľom tvrdeného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd nerešpektoval zákonom ustanovené podmienky vydania predbežného opatrenia, v dôsledku čoho má byť jeho rozhodnutie založené na nesprávnom skutkovom a právnom posúdení veci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd v prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, uviedol, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva.

Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach v podobných súvislostiach vyslovil názor, že rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity) (III. ÚS 281/07).

Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie, resp. o návrhu na zrušenie nariadeného predbežného oparenia, možno predovšetkým považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napraviteľné alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku) (obdobne I. ÚS 46/00). Sťažovateľ (podobne ako hociktorý iný účastník občianskeho súdneho konania) musí byť pripravený na to, že pomery účastníkov konania sa môžu nielen dočasne upraviť predbežným opatrením, ale toto môže byť aj počas konania vo veci samej zrušené. Nariadenie predbežného oparenia v žiadnom prípade nevylučuje, aby všeobecný súd poskytol v konečnom dôsledku ochranu právam, porušenie ktorých sťažovateľ namieta.

Reflektujúc na uvedené východiská, ústavný súd konštatuje, že realizácia inštitútu predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas

konania vo veci samej (mutatis mutandis II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07).

Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované výnimočnými okolnosťami veci. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

Ústavný súd už v minulosti vyslovil s poukazom na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. 1. 2000, č. 39754/98) aj názor, podľa ktorého je vylúčená aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (III. ÚS 161/2014).

V kontexte argumentácie sťažovateľa je potrebné osobitne poznamenať, že posúdenie podmienok na nariadenie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Preto samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa spravidla nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09).

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom

prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Krajský súd nariadenie predbežného opatrenia vo veci sťažovateľa odôvodnil predovšetkým tým, že za odôvodnenú považoval obavu žalobcu z možného ďalšieho prevodu nehnuteľností inej právnickej osobe, predovšetkým právnickej osobe spriaznenej so sťažovateľom, čo by v prípade takéhoto prevodu znamenalo značné sťaženie uplatnenia nárokov z predkupného práva žalobcu z dôvodu hrozby, že k ďalšiemu prevodu dôjde za iných, pre žalobcu nevýhodnejších podmienok, než to bolo pri prevode od pôvodného spoluvlastníka [REDACTED] na sťažovateľa.

S týmto záverom krajského súdu sa stotožňuje aj ústavný súd, ktorý považuje za významnú tiež tú okolnosť, že sťažovateľ nespochybnil v sťažnosti doručenej ústavnému súdu samotnú skutočnosť, že pri predchádzajúcom prevode spoluvlastníckeho podielu na sťažovateľa bolo vo vzťahu k žalobcovi jeho predkupné právo porušené.

Ústavný súd konštatuje, že dôvody, na ktorých krajský súd založil svoje rozhodnutie, sú konkrétne a je z nich zrejmé, na základe akých úvah uvedených v odôvodnení svojho

rozhodnutia krajský súd dospel k záveru o potrebe nariadenia predbežného opatrenia. Sťažovateľom namietané rozhodnutie krajského súdu nejaví známky zjavnej svojvôle, pretože jeho závery vychádzajú z logickej úvahy opierajúcej sa o dostatočne náležité odôvodnenie.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným postupom a uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2015